

Rozvoj zrakového vnímání a odezírání

ROZVOJ KOMUNIKAČNÍCH
DOVEDNOSTÍ
U DĚTÍ SE SLUCHOVÝM POSTIŽENÍM

Zraková percepce

- kompenzace sluchového vnímání
- vývoj zrakové percepce
  - ve vzájemných souvislostech s ostatním *smyslovým vývojem*, dále s vývojem *somatickým*, *psychickým*, vývojem *motoriky a řeči* dítěte
- cílem rozvoje zrakové percepce u SP
  - ovládnutí specifického dorozumívacího prostředku - odezírání

Rozlišování barev

- poznávání jedné barvy
- spojování zrakového vjemu s pojmenováním a s charakteristickým předmětem (zelená jako tráva)
- rozlišování dvou a více barev (nejdříve základní barvy, poté odstíny)
- třídění předmětů podle barev, poté podle barev i tvarů zároveň (např. zelená kolečka a zelené čtverce)

Poznávání délky a velikosti

- dítě rozlišuje malý x velký (krátký x dlouhý)
- dítě rozlišuje malý x větší, velký x menší
(krátký x delší, dlouhý x kratší)
- dítě řadí podle velikosti: malý - větší - největší
(a popř. slovně označí) krátký - delší - nejdelší
- dítě na dějovém obrázku hledá malé a velké předměty (krátké a dlouhé předměty)

Identické dvojice

- poznávání dvou zcela stejných předmětů ze skupiny předmětů lišících se barvou nebo velikostí
- vyhledávání identického obrázku dle vzoru, vytvoření dvojice
- vyhledání dvojice z více obrázků bez vzoru
- *pozn. U dětí raného věku dáváme přednost porovnávání skutečných předmětů před obrázky (ponožky, rukavice, lžičky, atd.)*

Poznávání a rozlišování tvarů

- poznávání podle obrysů vkládáním
- poznávání podle obrysů přikládáním
- poznávání předmětů podle tvaru
- poznávání podle obrazu bez přikládání
- rozpoznání tmavé siluety

Rozdíly - zraková diferenciacie

- dítě pojmenovává, co na každém obrázku chybí oproti obrázku prvnímu (chybí 1 prvek)
- dítě vyhledává, který prvek chybí na jednom ze dvou jinak stejných obrázků
- dítě poznává více rozdílů na dvou stejných dějových obrázcích
- dítě vyhledává z řady velmi podobných obrázků jeden, který je stejný jako první obrázek
- dítě vyhledává z řady téměř stejných obrázků jeden odlišný
- dítě má hledat na každém ze čtyř obrázků jeden prvek, který na něm proti ostatním obrázkům chybí (nikde nejsou všechny prvky)
- pozn.: užíváme materiály s obrázky předmětů či nesmyslnými tvary (dětské časopisy, publikace pro děti, ...)

Celek a části celku - zraková analýza a syntéza

- skládání obrázku rozstříhaného nejprve přínými řezy do pravidelných tvarů na čtverce nebo obdélníky, pak na nepravidelné části (pohlednice, fotky, ...)
- vkládání částí do celku
- „puzzle“
- skládání dějových obrázků z jednotlivých kostek
- vkládání několika částí do složitého celku
- poznání celku podle částí
- dokreslování obrázků (nebo písmen)
- složité skládanky z jednotlivých částí
- skládání písmen z prvků

Zraková paměť'

- děti sledují dva, tři a více předmětů. Po zakrytí je jmenují z paměti (tzv. Kimovy hry)
- obkreslování dříve sledovaných různých sestav korálek, kostek, domina, uspořádaných předmětů
- krátkodobé exponování písmen, slabik, slov. Dítě je následně opakuje nebo kreslí (píše)
- pexeso

Kategoriální zařazování

- dítě poznává nesprávnosti na obrázku
- dítě určuje, co do obrázku nepatří
- pozn. Na základě pozorování a vlastních zkušeností má dítě poznat, co do situačního obrázku nepatří

Rozlišování figura-pozadí

- vyhledávání předmětů na pozadí
- vyhledávání písmen na pozadí
- určení dvou písmen

Cvičení očních pohybů

- dítě sleduje výraznou cestu z levé části obrázku do pravé
- dítě sleduje složitější čáry
- dítě sleduje cestu a pojmenovává obrázky umístěné na této cestě
- jmenování předmětů zleva doprava

Vnímání obličeje a jeho výrazu

- prostřednictvím těchto cvičení se snažíme navodit zájem o výraz obličeje, o poznání nálady této osoby
- dítě se seznamuje s tím, jak se mění osoby podle účesu, čepice, klobouku, apod.
- učíme dítě slovně popsat náladu osoby podle výrazu obličeje